

Raadgevend Comité

Advies 2012/02

Het Raadgevend Comité brengt m.b.t. **de visietekst 2020 van de Staten-Generaal Jeugdzorg van 9 mei 2012** in vergadering van 30 mei 2012 het volgende advies uit:

Het Raadgevend Comité verleent een positief advies aan de visietekst, die globaal gezien als ambitieus en veelbelovend kan omschreven worden. Het is een boeiende en krachtige tekst, met mooi uitgewerkte principes en met een duidelijke keuze in toekomstvisie op de jeugdzorg in Vlaanderen.

De tekst getuigt van herkenbaarheid en transparantie van het traject dat werd doorlopen.

Het Raadgevend Comité vindt het belangrijk iedereen te bedanken die aan het proces van totstandkoming een bijdrage heeft geleverd en drukt zijn appreciatie uit voor het werk dat werd geleverd om alle teksten, meningen en bijdragen te integreren tot één geheel.

Uiteraard moet de tekst geconcretiseerd worden. Het Raadgevend Comité wenst formeel betrokken te blijven bij de operationalisering van de visie. Bij alle vertegenwoordigers binnen het Raadgevend Comité is het engagement aanwezig om mee richting te geven aan de verdere uitwerking.

De volgende vragen, bezorgdheden en aanbevelingen van het Raadgevend Comité moeten dan ook worden gelezen vanuit een positieve en constructieve houding in het proces om te komen tot een evenwichtige, krachtige en gedragen visie.

1. Het Raadgevend Comité is van mening dat de visietekst het belang van de algemene preventie moet benoemen. De uitwerking ervan ligt buiten de scope van deze visie maar het wijzen op een sterkere inzet op preventief werken, op gezinsondersteuning, op de uitbouw van lokale netwerken om zo vroeg mogelijk een

ondersteunend, positief aanbod te kunnen formuleren is op zijn plaats. Preventief werken staat voor een algemene preventie, die is ingebed in een breed sociaal beleid en die niet dwingend of interveniërend maar wel krachtenversterkend wordt ingezet.

2. Het Raadgevend Comité stelt vast dat het begrip jeugdzorg in de visietekst niet wordt gedefinieerd. Misschien heeft dit te maken met een zekere schroom van het Agentschap Jongerenwelzijn om ambities en visies rond samenwerking en inhoud te formuleren voor andere actoren en sectoren. Wellicht worden daarom met betrekking tot definiëring van jeugdzorg, tot afbakening en doelgroepen daarvan, en tot bestuurlijke organisatie weinig uitspraken gedaan.

In de visie en doelstellingen worden duidelijk verwachtingen gecreëerd naar jeugdzorgaanbieders, jongeren en hun context, de maatschappij. Daartegenover mag ook een appel gedaan worden aan de sectoren en de bestuurlijke organisatie. Daarom is het aan te bevelen de tekst aan te vullen met een oproep tot positieve reactie vanwege de andere sectoren, met hun organisaties en hun overheidsinstanties, om samen op een proactieve en constructieve manier de weg naar één jeugdzorg te gaan.

3. Het Raadgevend Comité uit zijn bezorgdheid over de impact van de operationalisering op de aspecten 'budget' en 'personeel' en vraagt dat bij de verdere uitwerking de nodige aandacht besteed wordt aan personeelsondersteuning. Een belangrijk element voor de effectieve realisatie van de in de visietekst genoemde principes is immers de kwalitatieve inzet die het personeel kan bieden.

4. Het Raadgevend Comité vraagt dat de aspecten 'omgaan met vertrouwelijke informatie' en het 'belang van beroepsgeheim' sterker in de verf worden gezet. Deze facetten vormen nl. basisvoorwaarden om tot een kwaliteitsvolle hulpverlening te komen.

De tekst breekt een lans voor meer registratie, een uniform registratiesysteem, voor open systemen, voor informatiedeling. Hierbij is waakzaamheid geboden omdat het gaat over informatie van de cliënt, de jongere en zijn context die vaak wordt gedekt door de regels van het beroepsgeheim, de regels van de Wet Verwerking Persoonsgegevens, het algemeen beginsel van privacybescherming, discretieplicht... Vanzelfsprekend is er behoefte aan informatiedeling en doorstroming, maar het Raadgevend Comité pleit voor een bewust uitgewerkt beleid, met respect voor de huidige regelgeving en de cliënt in de eerste plaats. Het onderdeel m.b.t. informatiedeling kan in zijn huidige formulering aanleiding geven tot verkeerde interpretatie.

5. Het Raadgevend Comité vraagt dat een aantal begrippen (bv. responsabilisering, preventie, tijdige zorg...) worden uitgezuiverd, terwijl andere begrippen (bv. m.b.t. POS en varianten als moeilijke leefsituaties, problematische leefsituaties...) consistenter moeten worden geformuleerd.

6. Het Raadgevend Comité benadrukt het belang van de integratie van het jeugdsanctierecht en de aanpak van jeugddelinquentie in een welzijnsbenadering. Volgens de principes van het jeugdsanctierecht moet bij het geven van een constructief sanctionerende reactie aan jongeren, tegelijkertijd de welzijnsbenadering naar die jongeren toe kansen krijgen. Vandaar dat de tekst terecht de gerechtelijke jeugdzorginterventies in geval van jeugddelinquentie onderbrengt in de doelstelling 'zorg op maat'.

7. Gelet op het belang van wetenschappelijk onderzoek in het kader van jeugdzorg vraagt het Raadgevend Comité om daaraan de nodige aandacht te besteden. Innovatie en expertise uitwisseling krijgen in de tekst wel een plaats.

8. Het Raadgevend Comité doet tenslotte een oproep om er bij de verdere operationalisering van de visietekst over te waken dat zaken, die doorheen de jaren met zorg werden opgebouwd, niet verloren gaan. De tekst focust sterk op zorg op maat. Die zorg op maat doet evenwel geen afbreuk aan de collectieve maatschappelijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat iedereen aan zijn trekken komt, wat ook de vraag is.

De voorzitter,

Rik Bloemen

De secretaris,

Diane Niset